

Til medlem af Inatsisartut
Stine Egede
Inuit Ataqatigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2020-011 vedrørende døve

07-02-2020
Sags nr. 2020 - 1319
Akt. id. 12805080

Kære Stine Egede

Postboks 260
3900 Nuuk

Tak for dine spørgsmål.

Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvor mange døve personer findes der samlet i landet i dag;

a. Alder; børn, unge, voksne, ældre?

Der henvises til besvarelse af § 37 spm. 2019-249 punkt 1.

b. Hvad siger tallene for 5 – 10 – 15 år siden, bliver der flere døve?

Der henvises til besvarelse af § 37 spm. 2019-249 punkt 1.

2. Hvor mange hørehæmmede er der i Grønland, som har behov for hjælpemidler i form af høreapparater;

a. Børn, unge, voksne ældre

b. Hvad siger tallene, for 5 – 10 – 15 år siden, bliver der flere hørehæmmede?

Der foreligger ikke opgørelser over, hvor mange personer, der har behov for høreapparat.

3. Hvornår har der sidst været afholdt døvetræf?

a. Hvor mange træf har der været de sidste 5 år?

Der har været afholdt døvetræf årligt i perioden fra 2009 til 2017. Der har i de sidste fem år (perioden fra 2015 til 2019) været afholdt tre døvetræf.

4. Er der en fast døvekonsulent tilknyttet i Pissassarfik?

Der er ikke ansat en døvekonsulent hos Pissassarfik. Pissassarfik har dog mulighed for at benytte en ekstern konsulent.

5. Hvor mange døvekonsulenter er der i hele Grønland?

Se. Svar på spørgsmål 4

6. Er der planer om at tilbyde psykologsamtaler til døve personer?

Hvis en person med et hørehandicap har behov for psykologsamtaler, kan vedkommende henvende sig til kommunen. Det er kommunen, der træffer afgørelse om, hvorvidt der er behov for psykologbistand samt tilbyder psykologbistand.

7. Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at foretage for at forbedre vilkårene for døve, herunder for at sikre dem bedre adgang til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet samt til rådgivning til forældre til børn, som er døve eller har markant nedsat hørelse samt voksne døve?

Lov om støtte til personer med handicap

Naalakkersuisut har haft et ønske om at styrke rettighederne og forholdene for personerne med handicap. Lov om støtte til personer med handicap trådte i kraft d. 1. januar 2020. Af lovens § 1 følger det, at formålet med loven bl.a. er, at:

*“ (...) fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, herunder igennem muligheden for uddannelse, i det omfang det er muligt for den enkelte,
(...) sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet, og
(...) fremme den enkeltes mulighed for uddannelse og beskæftigelse.”*

Pissassarfik

I 2018 åbnede det nationale handicapcenter Pissassarfik. Pissassarfik skal bidrage til at styrke det faglige tilbud til personer med handicap, deres pårørende samt de kommunale medarbejdere, der møder borgeren. Pissassarfik har fokus på, at den enkelte borger opnår så god en funktion i sin hverdag som muligt. Det kan eksempelvis betyde et fokus på borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet.

Forældre til et barn med handicap kan kontakte Pissassarfik med henblik på råd og vejledning.

Arbejdsmarked

Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen 2019 Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder. Loven udsprang blandt andet af ønsket om et mere inkluderende arbejdsmarked.

Til besvarelse af dette spørgsmål er der ydermere indhentet input fra Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked:

”I det omfang en døv person har brug for afklaring af sine kompetencer eller eventuelle begrænsninger i vedkommendes arbejdsevne, kan Majoriaq tilbyde afklaringsforløb med efterfølgende arbejdsprøvning og revalidering i det omfang det skønnes nødvendigt for at hjælpe vedkommende til selvforsørgelse.”

Uddannelse

Til besvarelse af dette spørgsmål er der ligeledes indhentet input fra Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke:

”I folkeskoleregi skal skolen tilbyde specialpædagogisk bistand jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21 af 8. december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen. Denne bistand, som MISI/PPR skal tilbyde kan jf. § 3 stk. 1 nr. 3-6 omfatte:

”3) Specialpædagogisk rådgivning til elever og til forældre, lærere og andre personer, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.

4) Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisning af eleven.

5) Personlig assistance, der kan støtte eleven til at overvinde faglige, personlige og praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.

6) Personlig vejledning, der kan støtte elevens selvstændighed og selvhjulpethed i forbindelse med overgangen til samfund, uddannelse, erhverv eller anden beskæftigelse.

I Inatsisartutlov nr. 13 af 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse fremgår det af § 43 at elever, der måtte have behov for det, skal tilbydes pædagogisk understøttende aktiviteter, samt at uddannelsen kan forlænges hvis en elev har handicap, der gør det nødvendigt. Herudover har Naalakkersuisut igangsat et projekt (GUX-S) der skal gøre det muligt i højere grad for elever med særlige behov at gennemføre den gymnasiale uddannelse – dette gælder også for døve.”

8. Har Naalakkersuisut planer om fast screening af førskole børn?

Til besvarelse af dette spørgsmål er der indhentet input fra Departementet for Sundhed:

”Sundhedsvæsenet har ikke planer om fast screening af førskole børn. Aktuelt bliver børn tilbudt hørescreening ved fødslen og dernæst i 1. klasse i forbindelse med skolebørnsundersøgelser, som bliver udført af sundhedsplejen.

Det kan endvidere oplyses, at Sundhedsvæsenet har igangsat et initiativ, der skal øge fokus på indsatser for børn med hørenedsættelse. Til det formål har Sundhedsledelsen nedsat en styregruppe, der ser nærmere på forebyggelsesinitiativer og behandlingsforløb for børn med hørenedsættelser indenfor Sundhedsvæsenet.”

Der er ligeledes indhentet input fra Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke:

”Jf. § 5, stk. 3 nr 6 i Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen skal der foretages en obligatorisk screening af børnenes helbred og udvikling, når barnet fylder 3 år og af børnenes skoleparathed, når barnet fylder 5 år. Screeningen foretages på grundlag af indikatorer, monitorerings- og evalueringsredskaber, der udvikles af Naalakkersuisut. Uddannelsesstyrelsen har udviklet et screeningsmateriale formet som en række undersøgelseskemaer om 3 åriges og 5 åriges udviklingssituation i Grønland. Screeningsmaterialet for 3 årige hedder ”Undersøgelse af barnets udviklings situation” til 3 årige, UBUS 3, og for 5 årige ”Undersøgelse af barnets udviklings situation” til 5 årige, UBUS 5. (på Grønlandsk: Meeqqap ineriartornermini inissisimaffianut misissuut – MIIM 3 & MIIM 5) Barnets hørrelse er et af opmærksomhedspunkterne i screeningsmaterialerne.”

9. Har børn med nedsat eller markant nedsat hørelse i bygder og yderdistrikter lige adgang til at blive opdaget, som børn i større byer?

Til besvarelse af dette spørgsmål er indhentet input fra Departementet for Sundhed:

"Mistanke om nedsat hørelse hos barnet opdages ofte af personer tæt på barnet f.eks. forældre, personale i daginstitutioner, skoler m.v. Børn bosat i bygder og yderdistrikter med mistanke om nedsat hørelse kan efter konsultation ved nærmeste sundhedsenhed henvises til nærmere undersøgelse. Endvidere tilstræber sundhedsplejen at tilbyde alle børn i bygder og yderdistrikter hørescreening."

Med venlig hilsen

Martha Abelsen